

PARLAMENT EUROPEJSKI

2009 - 2014

Komisja Rybołówstwa

2008/0250(NLE)

27.10.2010

OPINIA

Komisji Rybołówstwa

dla Komisji Handlu Międzynarodowego

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie zawarcia Umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a państwami Pacyfiku, z drugiej strony
(05078/2010 – C7-0036/2010 – 2008/0250(AVC))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Carmen Fraga Estévez

PA_LegAVC

ZWIĘZŁE UZASADNIENIE

1. Treść wniosku

W dniu 23 listopada 2007 r. w ramach negocjacji umowy o partnerstwie gospodarczym (EPA) Komisja Europejska oraz dwa państwa, Papua-Nowa Gwinea i Fidżi, zawarły nową, tymczasową umowę, której celem jest umożliwienie państwom Pacyfiku korzystania z lepszych warunków dostępu do wspólnotowego rynku oferowanych przez Unię Europejską. Starano się jednocześnie uniknąć ewentualnych zakłóceń w handlu między państwami Pacyfiku a Wspólnotą Europejską po wygaśnięciu w dniu 31 grudnia 2007 r. preferencji handlowych przyznanych z tytułu umowy z Kotonu, w oczekiwaniu na zawarcie pełnej EPA.

Zgodnie z porozumieniem, które obowiązuje tymczasowo od dnia 1 stycznia 2008 r., zniesiono cła na wszystkie produkty pochodzące z państw Pacyfiku, z bardzo nielicznymi wyjątkami. Zniesienie ceł dotyczy wszystkich produktów rybołówstwa.

Ponadto załączony do umowy protokół dotyczący reguł pochodzenia wylicza reguły, w myśl których w państwach Pacyfiku uznaje się pochodzenie surowców, w tym przypadku nieprzetworzonych produktów rybołówstwa, pochodzących ze statków pływających pod banderą tych państw, nawet jeżeli zostały one pozyskane z morza poza wodami terytorialnymi danych państw. Określono zatem pewne kryteria (państwo rejestracji, państwo bandery, właściciel statku) służące ustaleniu wystarczającego związku między statkami a państwami korzystającymi z preferencji.

Określenie pochodzenia przetworzonych produktów rybnych, szczególnie ryb zakonserwowanych z pozycji HS 1604, podlega warunkom definiującym pojęcie odpowiedniego przetworzenia surowca, określonym w wykazie załączonym do protokołu. Warunki te ustalają 15-procentowy limit wykorzystania surowców o innym pochodzeniu dla uznania preferencyjnego pochodzenia produktów gotowych.

Odstępstwo od tego przepisu umożliwia jednak państwom Pacyfiku uznanie preferencyjnego pochodzenia – a tym samym dostępu do rynku UE przy całkowitym zwolnieniu z cła – w przypadku produktów z pozycji HS 1604 wytworzonych w zakładach produkcyjnych położonych na terytorium danego państwa z surowców o innym pochodzeniu, wyładowanych w portach tego państwa. W tym celu państwo, które pragnie skorzystać z tego odstępstwa musi powiadomić Komisję Europejską, że surowce nie są dostępne w ilości wystarczającej do zaspokojenia potrzeb zaopatrzeniowych przemysłu przetwórczego, tzn., że zdolność połowowa statków pływających pod jego banderą nie wystarcza, aby zaopatrzyć przemysł przetwórczy.

Oznacza to, że przemysł przetwórczy państw, którym umowa przyznaje preferencje, może bezcłowo eksportować do Unii Europejskiej przetworzone produkty rybołówstwa pochodzące od flot i z krajów trzecich, w stosunku do których przepisy wspólnotowe nie przewidują ulg celnych.

2. Uwagi sprawozdawczynie komisji opiniodawczej

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej pragnie przede wszystkim przekazać wielkie niezadowolenie i frustrację, jaką odczuwa wspólnotowy sektor rybołówstwa w związku z tą sytuacją i podkreśla ogromne negatywne skutki, jakie ma ta umowa dla sektora rybołówstwa, a szczególnie sektora konserwowanego tuńczyka, ze względu na zawarte w umowie zupełnie nieproporcjonalne odstępstwo od reguł pochodzenia.

Głównym celem reguł dotyczących preferencyjnego pochodzenia jest ustalenie, czy istnieje wystarczający związek gospodarczy między produktami importowanymi do UE a państwami korzystającymi z przyznawanych przez nią preferencji, co ma gwarantować, że preferencje te nie będą niewłaściwie wykorzystywane z zyskiem dla innych państw, dla których nie są przeznaczone. Umowa stwarza odwrotną sytuację.

Co do produktu o tak niskiej wartości dodanej, jak przetwory tuńczyka – dotychczas wszystkie autonomiczne umowy i systemy preferencyjne stosowane przez UE zawsze przewidywały, że gotowy produkt może być uznany za produkt o preferencyjnym pochodzeniu jedynie wtedy, gdy większość wykorzystanych surowców sama posiada preferencyjne pochodzenie, tzn. pochodzi z połowów prowadzonych przez statki wystarczająco związane z państwem-beneficjentem.

Odstępstwo przyznane państwom Pacyfiku i wykorzystywane przez Papuę-Nową Gwineę sprawiło, że kraj ten stał się prawdziwym ośrodkiem przetwarzania ogromnych ilości tuńczyka pochodzącego z różnych miejsc (Filipiny, Tajlandia, Chiny, Stany Zjednoczone, Australia itd.), wyladowywanego w jej portach i przetwarzanego w fabrykach naprędce zbudowanych przez podmioty z wymienionych państw wyłącznie w celu skorzystania z całkowitego zwolnienia z opłat celnych, przyznanego przez UE zgodnie z omawianą umową przejściową (bezpośredni eksport z tych krajów podlega albo cłu z tytułu klauzuli najwyższego uprzywilejowania w wysokości 24%, albo zwykłemu obniżonemu cłu z tytułu ogólnego systemu preferencji).

Ponieważ większość tych krajów konkuruje bezpośrednio z producentami wspólnotowymi, skala tego zjawiska spowodowała istotne zakłócenia na rynku konserwowanego tuńczyka i zdecydowanie nieuczciwą konkurencję w stosunku do europejskiego sektora przetwórczego, już znajdującego się – z uwagi na wysokie koszty siły roboczej i o wiele bardziej rygorystyczne wymogi pod względem norm środowiskowych i sanitarnych – w na tyle niekorzystnej sytuacji gospodarczej, że istnieje obecnie poważna groźba likwidacji tysięcy miejsc pracy. Zjawisko to szkodzi również poważnie innym państwom AKP lub państwom korzystającym z ogólnego systemu preferencji, które – nie uzyskawszy podobnego odstępstwa – mogą liczyć wyłącznie na własne surowce, jeżeli chcą zapewnić funkcjonowanie swojego przemysłu przetwórczego.

Przedstawiane często przez Komisję uzasadnienia pomocy rozwojowej dla państw Pacyfiku udzielanej za pomocą środków zachęcających do inwestowania w danym państwie nie są naprawdę przekonujące, jeżeli wziąć pod uwagę, że fabryki budowane na miejscu w celu wykorzystania okazji do osiągnięcia szybkiego zysku spowodowanej odstępstwem od reguł pochodzenia posiadają prymitywne wyposażenie, zatrudniają zwłaszcza azjatyckich pracowników sprowadzanych z innych państw regionu, a nie lokalną siłę roboczą, wypłacają groszowe wynagrodzenia i przypuszczalnie wywierają negatywny wpływ na środowisko.

Nie kwestionując zalet, jakie może poza tym mieć przejściowa umowa o partnerstwie z państwami Pacyfiku, Komisja Rybołówstwa pragnie zwrócić uwagę Komisji Handlu Międzynarodowego – do której należy zaproponowanie zatwierdzenia tej umowy przez Parlament – na szkodliwy i niefortunny charakter odstępstwa przewidzianego w art. 6 ust. 6 protokołu II dotyczącego reguł pochodzenia.

Sprawozdawczyni z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja wielokrotnie zapewniła, iż nie przyzna więcej odstępstw tego rodzaju żadnemu innemu partnerowi UE, i uważa, że zapewnienia te można również zinterpretować jako przyznanie się do popełnionego błędu, w związku z czym – chociaż jest już za późno, aby naprawić szkody, jakie poniósł sektor rybołówstwa w okresie tymczasowego stosowania – ma nadzieję, że położy się temu kres przy pierwszej sposobności.

Komisja Rybołówstwa zwraca się do Komisji Handlu Międzynarodowego, właściwej dla tej sprawy, aby zaproponowała Parlamentowi zatwierdzenie tej umowy, umieszczając jednak następujące punkty w projekcie rezolucji legislacyjnej:

1. apeluje o to, aby system odstępstw od reguł pochodzenia dotyczących produktów rybołówstwa, przewidziany w art. 6 ust. 6 protokołu II załączonego do umowy przejściowej o partnerstwie między Wspólnotą Europejską a państwami Pacyfiku, został zawieszony najpóźniej po konsultacjach przewidzianych w lit. d) tego artykułu;
2. zwraca się do Komisji o zadbanie, aby żadne tego typu odstępstwa od reguł pochodzenia dotyczących przetworzonych produktów rybołówstwa nie figurowały w ostatecznej umowie o partnerstwie z państwami Pacyfiku, nad którą nadal toczą się negocjacje.

WYNIK GŁOSOWANIA KOŃCOWEGO W KOMISJI

Data przyjęcia	26.10.2010						
Wynik głosowania końcowego	<table><tr><td>+: </td><td>19</td></tr><tr><td>–: </td><td>2</td></tr><tr><td>0: </td><td>0</td></tr></table>	+:	19	–:	2	0:	0
+:	19						
–:	2						
0:	0						
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Josefa Andrés Barea, Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Alain Cadec, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Marek Józef Gróbarczyk, Carl Haglund, Iliana Malinova Iotova, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Britta Reimers, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Struan Stevenson, Catherine Trautmann, Jarosław Leszek Wałęsa						
Zastępca(y) obecny(i) podczas głosowania końcowego	Diane Dodds						